

ABONAMENT:

Pe an 6 cor.; pe 1/2 an 3 cor.

Pentru România pe an 15 lei.

Manuscripte nu se redau.

LIBERTATEA

INSERTIUNI:

se socotesc după tariful, cu prețuri foarte moderate.

Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

Justiție liberă?

Procesul „Cărții de Aur” edate de dl T. V. Păcățianu, a scos, involuntar, la iveală o mare scădere a justiției din patria noastră, în special a curților cu jurați și a tribunalelor de printre naționalități, cari sunt silite a aduce judecăți și în procese politice.

Asupra dlui Păcățianu curtea cu jurați din Cluj a rostit cuvântul „vinovat” și pe temeiul acestui verdict tribunalul a trebuit să-i dea o pedeapsă.

În motivarea judecății sale tribunalul face însă unele mărturisiri vrednice de stăruit asupra lor. Spune anume el însuși, că a trebuit să croiască o pedeapsă ușoară acusatului (se vede, că șovinismul sub a cărui terorism stau chiar și juzii, cereau o pedeapsă cu mult mai grea, deși nici asta nu mai ușoară nu s'ar putea numi!), — căci, zice tribunalul, nu i-a putut răsturna celui judecat scusa sa din apărare, că atunci când a publicat în carte și vorbirea lui Bărnăț (pentru care a fost special urmărit), vorbire rostită înainte de a se fi sancționat legea despre uniunea Ardealului cu Ungaria, și când le-a comentat pe acestea, autorul a fost de aceea credință, că acestea se referesc la legi încă neintrate în vigoare, și a trebuit tribunalul să-și domolească judecata și pentru curentul, că „conform apărării nerăsturnate, peste tot datele cuprinse în pasagele improcesuate au fost publicate mai înainte, tot în forma asta, în alte scrieri istorice nepedepsite”.

Cine, om cu judecată nepărtinitoare, nu vede aci îndată, că tribunalul însuși recunoaște, că din fundul inimii sale simțul de dreptate, simțul justiției celei adevărate, îi șoptea, că omul acesta, pe care șovinismul publicului și glăsuirea juraților îl silesc să-l bage în temniță, nu e deplin vinovat de păcatul ce i-să impută. Cu toate acestea forma legii i-a impus a dicta pedeapsă, ori-care ar fi impresia ce a primit din apărarea, care i-a adus înainte motive nerăsturnate!

E din seamă afară trist pentru însuși nimbul justiției țerii, că organele ei sunt împinse prin influențe externe, văzute și nevăzute, scrise și nescrise în lege, ca să dicteze pedepse de pierdere libertății și amende în bani, deși nu s'au convins deplin despre vinovăția celui asupra căruia rostesc greul lor cuvânt!

Fundamentul justiției în toate statele culte, e tocmai neatârnată judecătoria de cei din jurul lor, și ferirea lor de orice influențe și considerații, decât cele ale adevăratei cumpane a dreptății.

Oare când, înaintea unui tribunal din țara asta, e vorbă de judecarea unor fii ai popoarelor nemaghiare pentru preținse delicta politice, — permis e ca judecătorii să aibă considerații și să simtă influențe cari se le umbresc dreapta lor judecată, umbrire pe care apoi și-o mărturisesc în chiar motivarea osândei dictate?

Așteptăm cu legitim neastemper judecata Curiei, la care e înaintată apelată contra condamnării în procesul de care vorbim și unde în recursul strălucit al dlui Coriolan Bredicean (Lugoj) e scoasă la iveală și subliniată mărturisirea de credință a tribunalului osânditor din Cluj.

Jaluzie patriotică.

— Români la meserii și industrie —

Un ziar din Pesta publică tânguirea cea de pe marginea momentului a unui Ungur din Tergul-Murșului, zicând printre altele așa:

„Valahii din patrie, precum se știe, nu se prea ocupă cu industria, cu meseriile. Dar în timpul din urmă ei pot arăta înaintare mare și pe terenul acesta, în deosebi în Ardeal.”

„În orașele maghiare ardelenne bate la ochi de câțiva ani deja, că printre învățăceii de meserii, sunt tot mai mulți băieții de Român. În unele clase ale școlii industriale din Tergul-Murșului, Românii sunt deja ei în majoritate (mai mulți învățăcei de Români ca celelalte neamuri toate la oaltă!).”

„În Brașov, unde industria e aproape toată unguerească (?), bate la ochi, că măestri maghiari țin învățăcei români!”

„Înaintea unora a început a fi cu banuală pășirea cu grămada a Românilor pe acest teren, și au început a cerceta lucrul, — și au reușit a constata, că se pregătește o nouă lovitură contra maghiarimii! (?)”

Și îndureraul patriot aiurează apoi astfel:

„Și pe terenul acesta lucrează mâna României! În Brașov anume, cei mai mulți învățăcei de meserii au ajutoare din România, deși prin mijlocirea unor mâni de Români de aici, și asta cu scopul, că după ce și-au învățat meseria, să-și urmeze lucrarea în România, pe conta industriilor ungueri de acolo.”

Și încheie spunând că „Albina” și Metropola din Blaj jertfesc și ele mult pentru aceste scopuri naționale, dând stipendii, apoi ajutoare la deschiderea lucrătoarei proprii, etc.

„Deci, zice, scopul e vădit, și societatea maghiară devine instrumentul — dușmanului său!”

Correspondentul maghiar vede bine ce vede, numai nălucirile în care

învăluie constatarea înaintării Românilor pe acest teren, sunt ridicole. Să vină el la Orăștie de pildă, unde nici chiar Ungurii nu ar îndrăzni să spună că se simte „mâna României” printre bieții învățăcei de meserii, și va vedea și aici, că învățăceii Români în școala industrială sunt ei singuri atâta câți Ungurii cu Sașii și cu alte nații împreună! Dar nu că-i împinge „mâna străină”, ci că au ei dor de învățatură și vin și învață, — și bine fac!

FLORII...

Cu flori și cu ramuri verzi și așternându-și înaintea pașilor Tei hainele lor, primu-Te-au pe Tine aducătorul Mântuirii în lume, și „Osana!” striga-ți Te mulțimea răpită de d-zeusul farmec al cuvintelor și al faptelor Tale!

Fă, Isuse Doamne, ca și poporul nostru, atât de credincios Tei, să găsească calea cea acoperită cu flori, cu ramuri, ducătoare la Mântuire, și să-1 vedem odată pășind pe ea bărbătește, strigând și el „Osana!” celor ce i-au arătat-o și îl conduc pe ea!

Urmeze apoi și răstignirea celor ce în frunte vor merge poporului, căci după răstignire nu departe e învierea, pe carea, ca neam, ca popor luptător după dreptate și adevăr, ajută-ne a o ajunge biruitori și de grab, Fiule al lui Dzeu!

DIN DIETĂ

În ședința dela 3 Aprilie a dietei, a luat cuvântul și deputatul naționalist slovac Veselovsky, care a vorbit contra urcării contingentului recruților și anume din punct de vedere general, scoțând la iveală sărăcia poporului.

Veselovsky a vorbit două oare, și la sfârșit a atins chestia națională zicând: »Tot mereu li se trage Slovacilor la îndoială »patriotismul«. Dar cei ce o fac aceasta uită, că timp de 150 ani numai Slovacii au apărât țeara și că luptele pentru libertate, cari au durat aproape trei sute de ani, au decurs în Ungaria de Nord, și că Slovacii au luat parte viuă la ele.

»Cum că Slovacii nu învață unguerește, cauza este, că ei pot să trăească și fără limba unguerească!

Bizony Akos întrerupându-l, strigă: Dar în America învață englezește!

Veselovsky: Da, fiindcă acolo nu pot trăi fără limba englezească, aici însă fiind în masse compacte, pot trăi și cu limba lor maternă! Nu poporul este pentru funcționari, ci funcționarii pentru popor, și prin urmare ei trebuie să învețe limba poporului!»

Vrednicia recunoscută.

Foaia economică săsască din Sibiu „Landwirtschaftliche Blätter” face în unul din numerele sale mai noi despre Români o constatare vrednică a fi cunoscută și de poporul nostru.

Din privilegiul împlinirii alor 100 de ani dela moartea lui Bruckenthal, mare bărbat al Sașilor, fost guvernator al Ardealului sub Maria Teresia, scrie aduceri aminte despre el și despre faptele lui și a familiei lui. Între altele spune că tatăl guvernorului fusese odată, pe când durmea, prins în tabăra Curuților și era să peară

acolo, când de-odată un Român îl trezi din somn cu cuvintele „Scoală-te Breckner” și acela sculându-se și fugind a scăpat cu viața. Iar' cuvintele Românilor bun la inimă au rămas de pomenire în familia Breckner mai târziu „de Bruckenthal”.

Și foaia săsească amintind de aceste cuvinte, spune că ele își au și azi însemnătatea lor, —

»mai ales, zice, că sunt în limba unei națiuni, care după o amorțeală de sute de ani pe toate terenele, astăzi desvoaltă o lucrare, o activitate mare, și amenință a ne întrece!»

Dacă și cumpătații Sași ved în lucrarea Românilor atâta viață și putere, — asta nu poate decât să ne întărească sufletele într-o stăruie pe căile muncii serioase, pe toate terenele, și să ne însufle tot mai tare nădejde în viitor!

PROCESUL „GAZETEI”

În 6 April s'a pertractat la Tergul-Murșului procesul de presă pornit contra redactorului „Gazetei Transilvaniei” dl Traian H. Pop. A fost urmărit pentru doi articli în cari se dădea seamă despre felul cum a fost prigonit redactorul german Kramer din Timișoara, și în cari articli procurorul văzuse ațîțare la ură contra Maghiarilor.

Redactorul s'a înfățișat însoțit de distinsul avocat Simeon Dămian din Brașov, care în discursul său de apărare a spulberat toate „dovezile” procurorului.

Curtea cu jurați însă l'a declarat totuși „vinovat” pe redactorul român. Iar tribunalul, pe temeiul votului curții, trebuind să-i dea pedeapsă, i-a dat 3 zile închisoare și 20 cor. amendă în bani.

Contra sentinței s'a dat recurs la Curie, de cătră cel osândit pentru a se nimici și pedeapsa asta, iar de cătră procuror pentru a i-se măli pedeapsa!

Si non e vero, e ben' trovato...

— O traducere cu haz. —

Tot din privilegiul împlinirii a 100 ani dela moartea lui Bruckenthal, mare bărbat Sas, »Kr. Zeitung» aduce și următoarea amintire:

Ca elev al gimnasiului unitar din Cluj, tinerul Bruckner (mai târziu de Bruckenthal), având să traducă pe unguerie zicerea nemțască »Der Adler ist der König der Vögel» (Vulturul e regele paserilor), care pe unguerie se vine: »A sas a madarak királya», el a cetit zicerea asta unguerească cum ar ceti-o un Neamț ori un Român ce nu știe ceti unguerește, și a esprimat-o așa: A szász a magyarok királya...

Firește va fi fost tras nițel de ureche micul ștregar, dar traducerea i-a rămas de poveste. Madarak—magyarok.

Cronică literară.

„Voim să împlinim un gol adnc simțit, ne-am hotărât să scoatem foaia aceasta, a cărei număr întâi îl dăm azi în mâinile cetitorilor... iată geneza unei mari părți a foilor noastre, și iată una dintre cauzele stării lor precare.

Nu e de tăgăduit că avem multe goluri adnc simțite, că multă muncă ne așteaptă, dar credința, că toate aceste goluri trebuiesc împlinite prin câte-o foaie, — e prea greșită. Și tocmai asta e și cauza că foile noastre stau atât de rău. Cu excepția alor 2 foi românești, ne-avizate la subvenții: „Libertatea” D-Voastre și „Tribuna Poporului” dela Arad, — putem zice că toate celelalte foi lucrează și-și încheie bilanțul anului cu deficit.

Semn că golul pe care vrea să-l îplinească fiecare, nu-l poate împlini. Și cu toate acestea, din vreme în vreme apar tot mereu foi noue. În restimp de mai puțin de un an au apărut 5: Revista literară „Luceafărul”, „Revista Bistriței” (în locul „Revistei Ilustrate”), „Femeia și Familia”, „Adevărul și Lumina”, și acum săptămâna asta „Răvașul”. Pressa românească de dinoce s'a îmbogățit dară cu 5 foi noue. Mi-ar plăcea însă acum să știu, oare cu câte sute ni s'au înmulțit cetitorii? Nici nu mă gândesc la abonați, căci numărul total al abonaților români abia va fi crescut cu câte-va zeci, dacă peste tot va fi crescut!...

Dar mă voi restrînge a vorbi ceva numai de revistele noastre literare.

Câte reviste s'au mai perindat în anii din urmă! Nici una nu s'a putut însă susține ani îndelungați, singură „Familia” o duce de vre-o 36 ani, cum? — va mai fi vorbă. Am mai avut „Albina Carpaților”, „Amicul Familiei”, „Lumea literară”, „Rândunica”, „Revista ilustrată”, și toate au dispărut fără se lase urme, fără să lase urmași. Poate cu excepția celor două dela început „Alb. Carp.” și „Am. Fam.” nici una n'a avut colaboratori regulați, speciali, cari să-și fi scris lucrările exclusiv pe seama acelei foi. Colaboratorii acestor reviste au fost și sunt colaboratorii tuturor revistelor române: trimit un manuscris rînd pe rînd pela toate redacțiile, până în urmă dă de una care fi publică lucrarea, dacă nu tocmai în corpul foii, dar cel puțin în... posta redacțiunii. Și au apus apoi după scurtă vreme din lipsă de sprijin — spiritual. Causa imediată a fost aceasta. Lipsa sprijinului material e numai urmarea activității fără vlagă și rost a unei foi.

Singură „Familia” a dus-o 36 de ani! Și rodul activității de 36 ani? Are poate câte-va mii de cetitori? Crescut-a literați și scriitori? Pus'a la cale vre-o mișcare literară mai intensivă? Intețit-a dorul cetitului? Dat-a naștere vre-unei societăți literare? Încurajat-a talentele prin premii? S'au răsplătit-a cel puțin munca spirituală a celor ce o au sprijinit?

Multe întrebări și un singur răspuns: nu. Și cum a dus-o cu toate acestea atâta? Lucru cunoscut. Reproduce mereu din foile din România fără să aibă astfel lipsă de colaboratori pe cari să-i remunereze, și prin milostive subvenții...

De aceea, tocmai d'aceia am salutat cu bucurie apariția revistei tinerimii din Budapesta: „Luceafărul“.

Nu ne-am așteptat din partea ei la lucrări de valoare absolută, de articioli scriși de autorități literare, și tocmai asta a fost pricina că ne-am așteptat din partea ei la multe. Drep-tul de existență a revistei „Luceafărul“ zace mai ales în împrejurarea că e revista unui grup, că reprezintă activitatea unor elemente închegate.

Să mă explic însă în privința cuvântului grup, nu cum-va să fi rău interpretat.

O revistă, la edarea căreia nu sunt angajate destule puteri ca fără ori-ce colaborare externă, benevolă și incidentală, să poată apare regulat la vreme, — n'are nici un rost, și nu se poate menține. Și de-aceia am zis, că „Luceafărul“ e revista unui grup, pentru-că la înființarea ei au luat parte, în jurul ei s'au grupat atâția scriitori, întrebuițez cuvântul în înțelesul lui mai puțin pretențios, încât chiar de n'ar veni absolut nici un material din afară, redacția ei nu e silită să lucreze cu foarfeci, să reproducă, și înainte de toate nu e silită să publice tot ce vine din afară, pentru-că vezi Doamne! n'ar avea cu ce umplea de altminteri foaia.

Va urma.

SCRISOARE DIN BUDAPESTA

Timiditate?

Budapesta, April 1903.

În parlamentul ungar se află, dela ultimele alegeri încoace, și o mână de deputați nemaghiari, Slovaci, Sași verzi și Sârbi, dela cari naționalitățile îndeosebi noi românii cari am rămas tot pe dinafară, par-că se așteptau și se așteaptă la altfel de ținută, să-i vadă sărind mai aprig la luptă în ori ce moment, când un interes ori altul al națiunilor oprimate, le îmbie privilegiu a-și ridica vocea în contra orgiilor ce face aici impertinentul șovinism judeo-maghiar.

Dar nu. Multe privilegii le scapă, pe cari par-că ne doare inima că n'am avut prin cine le folosi ca să fie scărmanate cu armele logice să-netoase și luminate cu proiecte de raze din lampa cuceritoare a adevărului tunător!

Numai zilele astea s'a sculat deputatul slovac Vesselovsky și a vorbit

FOIȚA

A FOST...

*A fost de mult, de mult odată primăvară...
Era frumos... Cireșii albi de floare
Ningeau domol... Cuvinte doințoare
Șoptea încet, murmurător isvorul:
Spunea de-o doină veche, minunată,
C'un dor păgân, c'o dragoste curată,
C'o fată de împărat... cu vrăjitorul
Hain... A fost, a fost odată!*

*Șaveam de mult, de mult odată o iubită...
Era frumoasă, albă ca o floare,
Curată, ca o zi de sâmbătă,
Cu ochi adânci, căprui... duiosi, ca dorul...
De mult de mult... o doină minunată,
C'un dor păgân, c'o dragoste curată,
C'o fată de împărat... cu vrăjitorul
Hain... A fost, a fost odată!*

Victor Bontescu.

IANCU P. PĂUN

FECIORUL BABEI

— POVESTE —

(Urmare.)

Într-o clipă calul se opri iarăși de unde plecase, lângă pana cea strălucitoare.

două oare depline. A vorbit în contra proiectelor militare din punct de vedere al sărăciei țerii, că nu mai avem de unde suporta greutatea nouă cu înmulțirea recruților cu 22.000 inși, și a atins-o coarda națională, dar a atins-o ușor, fin'se nu sbârnae prea tare în urechile sâlbatecului Șovinism care se simte și în dietă, și mai ales nu a îndrăsnit deputatul slovac a pași și contra cererilor kossuthiștilor, cari s'biară după armată națională-maghiară în locul celei comune austriace.

N'a îndrăsnit, deși după cât îl cunoaștem, e absolut contrar dorințelor kossuthiste.

De ce? Lucru evident: pentru-că cei câțiva Slovaci se simt prea puțini și slabi de a porni să se iee de pept cu uraganul din dietă, și prea simt lipsa de tovarăși, mulți și aprigi! Ei, pe-cât auzim, încă privesc cu neastempăr spre Răzăritul țerii, spre Ardeal cu Românii sei, și așteaptă întărirea șirelor lor cu luptaci Români, rezoluți și neînfricați, cu cari împreună să întreprindă apoi cruciada mai înălțătoare contra șovinismului de aici. Chiar și din acest punct de vedere, mare păcat fac diriguitorii politicii noastre române, că întârzie a lua hotărâri concrete și poziție pentru intrarea în parlament!

Viorel.

Politica lui Șaguna.

Un cetitor dela țară al foii noastre ne trimite următorul articol:

Trecuți bine preste trei decenii de inerție politică, abia suntem la plăcutul gând de a ne mișca din loc, pentru ca de toate membrele dornice de lucru ale corpului nostru național, să prindem la muncă lungă și obositoare, din care însă cu desinteres fiind purtată, va răsări neatârnată noastră, descătușarea națiunii noastre.

Să scrie și să vorbește despre lipsa arzătoare a unei nouă direcții în politica noastră, despre o pornire, carea să împingă la lucru forțele de cari dispunem.

Și această direcție să dovedește că numai cea propagată de înțeleptul Andrei Șaguna poate fi. Numai direcția lui, care ca și în toate chestiile de viață ale popo-

— Să ne prefacem iarăși cum am fost — căci îngrozim lumea, — zise voinicul.

Calul oftă odată și se prefăcu earăși așa cum au fost.

— Ah! sunt ameiți și 'mi-e foame, — zise voinicul.

— Hai să mâncăm, zise calul năzdrăvan.

Voinicul scoase din desagă turta, rupse o bucată și începu a mânca; ear' Harap năzdrăvanul, se depărtă la câți-va pași, rupse cu dinții un copac înalt ca de grosimea unui om, și după ce l'fărămă bucăți-bucăți, ca lemn de pus în stângen, suflă odată tare pe nări, din cari eșea foc scânteind, și după ce l'prefăcu într-o stivă de jăratec, începu a mânca cu poftă.

După-ce mâncară amândoi, calul zise:

— De-acum puteam să mergem.

— Să mergem, dar eu vreau să iau pana — zise voinicul.

— S'o iai, dar pana are cântec.

— Ce cântec?

— O să vezi.

Adecă cum?

— Dacă iai pana, o să fi silit să cauți și paserea. Și paserea e atât de mare și puternică, în cât, când o bate furioasă din aripi, clocoțesc mările în valuri.

— Ori cum ar fi, dragă Harap, eu nu mă îndur să las așa frumusețe

lului nostru, așa și în politică să vede a fi fost un aprețiator neînșelat.

Nu-i vorba Șaguna a știut aceea, că nici în politică nu vom isbuti cu primele încercări, dar spunând ca să nu ne sparie pedecile, că tot ele ne vor aduce și folos, tocmai prin aceea că ne întărită forțele, a voit să ne lașe drept testament căutarea adevărului în înțelesul proverbului: „bate stăruitor și ție-se va deschide, voiește și vei putea“. Căci dreptatea e pe partea noastră și ea vecinic nu poate fi nimicită, deși prea adese-ori este acoperită și ascunsă.

A fost păcat de vreme, că noi Românii, făcând experiențe și cu alte direcții, am stat chiar atâta amar de timp la o parte, busumflați oare-cum, așteptând ca opresorii noștri de groaza mâinii noastre, să ne redea drepturile denegate! Prin muncă și deprindere numai, ne putem oțeli puterile și ne putem cunoaște forțele, de cari dispunem, prin muncă politică activă, bine condusă și chibzuită, putem impune adversarilor noștri seculari și tot numai prin muncă și activitate politică pe tot terenul, deci și pe cel parlamentar, putem presupune că dușmanii noștri seculari să țină cont de faptul, că noi existăm și ca atari drept avem și la bucuriile și ocrotirea statului comun!

Că azi aceste idei sunt la suprafață în discuțiile asupra politicii noastre, merit incontestabil are grupul de tineri cari au înființat entusiastul ziar „Libertatea“, cari au reușit a stârni în publicul nostru mare, dorul de-a urma în politică calea cea grea dar la isbândă ducătoare, calea indicată de politicul practic Șaguna.

Ne spune așa de verde un draguț scriitor din grupul acesta de tineri, care este și trebuie să fie „Gândul nostru“ — zicând:

...„Dacă nu voim să rămânem solidari cu aceia, cari nu vreau să se miște și cărora din convingere ori din lene le vine la socoteală starea pe loc, nu ne rămâne alta decât a ne desface de acești apostoli ai inerției și punându-ne

de pană, — dar' atâta că e prea mare și nu am unde s'o ascund.

Calul atunci suflă asupra penei, care se făcu mică numai cât o pană dela aripa unei lebede.

— Ascunde-o în dășagă, zise Harap. Și plecară la drum.

Ei merse merse-mereu prin pustiu până se lumină de ziuă; — în revărsatul zorilor dă de un drum bătut și tot mergend mergend, dă de-o curte împărătească.

În apropiere de curte, le ese un slujitor înainte:

— În cotro voinice?

— Caut stăpân jupâne.

— Ce treabă știi să faci?

— Să caut de cai.

— Nouă ne-ar trebui un om, —

dar ia seama!... Caii împărătești nu sunt ca căzătura asta a ta. Caii împărătești sunt hrăniți, hodiniți, răi și cu îngrijire bună. Și înălțatul împărat îți ia capul de n'o fi mulțumit cu tine. Pe urmă se mai știi: câte slugi au intrat în curtea asta, nici unul n'a eșit viu. De 'i bun, fi dă simbrie ori cât o vrea; când se satură de slujit, fi face casă în curtea împărătească și trăește până la moarte ca 'n sinu lui Avram. Căci curtea împărătească are întinsoare cât patru moșii. Ear' de nu-i mulțumit de el... fi sboară capul cât ai clipi din ochi. Ce zici? Te-ai învoi cu aceste?

pe lucru, să închegăm șirurile luptătorilor dornici de luptă pentru-ca deja în timpul cel mai apropiat să putem lua parte ca partid național și disciplinat la luptele electorale“.

Și au să fie puse toate acestea lucrări în cadrul unor regule în cadrul unui program, din care să vadă și să știe ori-cine că: „La adeca ce vrem?“

Și munca noastră să fie bine plănuită prin „un program, care să fie amăsurat actualei noastre puteri numerice, sociale, economice“... prin un program pe care nu botezul, nu litera scrisă și moartă, ci rezultatele produse, efectele vii, să-l califice drept național român“ etc.

Așa ne spune unul din tinerii înrolați cu inimă caldă și plină de dorul de a munci pentru oropșitul nostru popor, și eu unul din cei mai mici muncitori, cu această ocaziune mărturisesc că acei tineri din ale noastre, din ale tuturor inimi vorbesc, și, după D-zeu, cred că frumos răsunset vor avea, și cu o conducere bună la frumoase rezultate putem ajunge. Căci însași foaia guvernului unei bis. credincioasă ideilor lui Șaguna, cu deplină satisfacție aproabă planul acestor tineri și sprijin le promite pentru a putea „aduna materialul, din care să construiască o punte de trecere în politica noastră“ dela inerție și disguid, la o muncă grea, înțetă dar promițătoare de rezultate.

De aceea datori suntem toți, din cele mai depărtate sate și orașe, a ținea strâns la „credeul“ politic al acestui grup politic! E datorința noastră, a celorlalți împreună muncitori pentru poporul nostru, să spriginim această direcție nouă, singură ducătoare la țintă, nu prin vorbe, nu prin frase sforăitoare, ci mai ales prin fapte săvârșite cu conștiințiozitate și cu plan bine determinat!

Dorim din toată inima cele mai multămitoare isbânzi acestor entusiști politici, cari au regăsit firul scăpat, acuși uitat, al politicii recomandate de înțeleptul politic Șaguna.

Sabin.

— Mă învoesc! — strigă voinicul cu mândrie.

— De două zile a luat capul unui vizitiu și până astăzi trimitându-se știre în toată împărăția nu se găsește sau nu îndrăznește să vină altul. Și precum îți spun tocmai avem nevoie de un om; dacă te bizuești, spune-mi, să duc veste înălțatului împărat.

— Mări jupâne! nu numai că mă bizuesc, dar am bună nădejde că înălțatul împărat va fi foarte mulțumit de mine. Inșă și eu cer un lucru înălțatului împărat.

— Ce anume?

— Să am voe să-'mi țin calul meu în grajdul împărătesc, alături cu caii ce vor fi dați în seama mea.

— He! he! voinice. Prea puțin lucru ceri, — asta e ușoară treabă, — dar e păcat ca asemenea căzătură bătrână ce-'i înnumeri coastele, să-'l bagi alături cu caii împărătești ce sunt ca zmeii. Acesta mai bine dă-'l de pomană vre-unui sărac; — căci împăratul chiar mâne poate să poruncească să îți aducă doi telegari din herghelie, — numai tu de-ai fi vrednic.

— Ba asta n'o fac. Mai curînd 'mi vîz de drum. Mie nu-mi trebuie nici un cal, dar pe acesta îl țin fiind-că m'am deprins cu el, — îl țin ca pe un tovarăș sau ca pe un frate.

Știri politice

— Din Petersburg se scrie, că foile rusești, între cari mai ales „Novoje Wremja“ și „Novosti“, atacă pe Turci în articole violente, zicând că, deacă ei nu pot să înfrîneze pe Albanesi, atunci va trebui să i-a asupra lor Rusia și Austro-Ungaria regularea turburărilor din Macedonia.

— Din Constantinopol se scrie că pentru sufocarea revoluției, s'a mobilizat toate trupele turcești din Constantinopol! Numărul Albanesilor, cari au luptat la lupta asupra Mitroviței, după cum s'a aflat acum din isvor sigur, era de 2—3000. Aceștia stau în tabără acum nu departe de acest oraș și par a aștepta în liniște lucrurile mai departe.

ECONOMIE

Dela „Reuniunea Economică“ din Orăștie

„Reuniunea economică“ română din Orăștie, a dat și în primăvara asta frumos ajutor membrilor sei, poporului nostru, la procurarea alor doi articli economici de frunte, anume la procurarea seminței de trifoiu și a altoilor pentru răspândirea pomăritului, prea neglijat la poporul nostru.

Săptămâna trecută a terminat împărțirea lor între membri sei. Și a împărțit anume **1500 kgrme (15 măji) de trifoiu și 1600 altoi!**

Făcend acum o mică socoteală, ca să vedem ce au câștigat membri Reuniunii prin aceste procurări cu mijlocirea ei, eată ce reese:

La trifoiu membrii au cruțat de fiecare maje metrică 14 cor., căci cu 14 cor. era mai scump trifoiul curat, plombat, în prăvălii, ca cel plombat al Reuniunii. La 15 măji au rămas cruțați în buzunarul membrilor **210 cor.**

La altoi s'a câștigat apoi și mai mult. Numai zilele astea era publicat un anunț prin ziarele din Sibiu, ca școala economică comitatensă are de vânzare altoi

— Bine, — zise jupânul. Să știi că cererea ta va fi primită.

* * *

— Aoileu voinice! Ai căzut tocmai la cei mai afurisiți cai, — fi zise un vizitiu ce sluja de mult în curtea împărătească.

Noi n'avem fire de pîr pe cap câte suflete s'au prăpădit din pricina ăstora. Că nu pun carne pe ei par-c'ar mânca bureți nu fînul cel mai bun. Și înălțatul împărat nu vrea să știe că așa li-i felul lor; ci-că nu sunt bine îngrijiiți.

— De, — cum o vrea Dumnezeu.

În grajdurile împărătești erau sute de cai, însă numai trei perechi de cai și trei vizitii erau în grajdul cel pentru trăsura împăratului. Așa că la trei zile venea rîndul unei perechi de cai cu vizitiul lor.

Noul vizitiu se sili din toate puterile să îngrijească cât mai bine de cai, spre a fi mulțumit împăratul care era foarte cîrtitor — mai cu samă când era vorba de cai.

Împăratul era neînsurat, — din pricină că era foarte urît și crunt.

În sfîrșit veni rîndul voinicului să tragă trăsura la scară.

— Scoate peana din dășagă și netezește odată caii, fără să te zărescă cine-va, — fi zise Harap-năzdrăvanul.

de 1 an de 2 și de 3 ani, cu prețuri de 40, 60 și 80 bani firul. Prin urmare cele mai slăbuțe cu 40 bani una!

Reuniunea noastră a câpătat din școalele de pomi dela Geoașiu Turda, Făgăraș, și Budaörs, tot altoi una ca alta de minuna: e, mari, cu coroană frumoasă, toate de 3 și 2 ani (numai dela Budaörs am primit vre-o 100 slăbuțe și slab îngrijite), așa că prețul fiecăreia se poate fixa între 60 și 80 bani.

Câpătând membri nostri aceste altoi dela Reuniune cu numai 28 bani firul, au cruțat la fiecare fir cel puțin 40 bani (ba aducându-și-le dea-dreptul mai aveau și căli după ele și spese de adus!) Deci la 1600 altoi, au rămas membrilor bani cruțați **640 cor.**, pe lângă că au niște altoi cultivate de specialiști și numai soiuri aievea nobile, meri pătuli, peri, cireși, vișini, caisini și pruni bistriți altoiți. Iar dacă Reuniunea nu-i aducea, suntem siguri că abia de-și procurau de-adreptul 2—3 inși, ear ceialalți nici decât.

La altoi și la trifoiu împreună, membri Reuniunii noastre au avut numai în primăvara asta o cruțare de **850 coroane.**

Deosebită atențiune unui oficer român.

Se scrie din Viena, că la prânzul ce a avut loc la palatul imperial Joia trecută, au luat parte 12 persoane, între cari archiducele Leopold Salvator, prințul de coroană Franz Ferdinand, ministrul de război Pittreich, etc. și locotenentul din armata română Assaky, atașat la Viena.

După prânz M. S. făcū cerc, întrebându-se cu persoanele de față, între cari cu dl locotenent Assaky, se opri la vorbă peste 15 minute.

Viena răspunde! Demonstrațiunile ce se fac acum atât de viu în Pesta și aiurea în Ungaria contra imnului „Gott erhalte“ s'a răspuns Vineria trecută prin o contrademonstrațiune la opera din Viena. Se reprezenta baletul „Excelsior“, care se sfârșeste cu jocul drapelelor, la care joc trupele austriace încruciează stindardele cu trupele străine, și la sfârșit

Voinicul făcu ast-fel, ear' cail cum se simțiră neteziți cu pana, odată se înviorară și se făcură coala frumoși, grași și voinici, că rămase și împăratul uimit de frumusețea lor și nechezatul lor vioiu.

La drum mergeau ca vîntul.

— Cum Dumnezeu, numai în două zile a făcut el cail așa de frumoși, — ziseră cei-l'alți doi vizitii care acum începură să-l privească cu pismă.

— De, măi frate! Asta trebuie să știe ceva. Căci alt-fel nici nu se poate. Doar sub ochii noștri s'au strecurat atâția vizitii și toți au pierit din pricina unor așa haramuri de cai.

Peste trei zile earăși veni rîndul voinicului să easă cu trăsura la scară. Aceasta ca și întâi netezii cail cu peana măeasă.

Până să iasă împăratul, s'arise cei-l'alți doi vizitii, împreună cu vre-o patru argați de ținea cail dela trăsura, — căci nechezau și scăpărau din picioare nerăbători să plece la drum.

Când eși împăratul la scări, stătu în loc și privi vesel cum se sbăteau cail în ham și nechezau. Apoi zise:

— Sunt mulțumit de tine, voinice!

Seara când se întoarse împăratul dela preumblare, chiamă pe cei-l'alți doi vizitii și le spune:

— În trei zile dacă nu vor fi și cail voștri așa de frumoși ca a noului

se cântă „Gott erhalte“. Când orchestra a început acest imn, tot publicul se ridică în picioare și aduse Monarchului, care era de față, ovațiuni vii cari au durat câte-va minute! Pe când domni strigau cu însuflețire „Hoch“, damele fâlfăiau batistele spre loja unde se afla Majestatea Sa.

NOUȚĂȚI

† **Vincentiu Visoia**, vicecolonel în reg. 64 de infanterie, comandantul militar al garnizoanei din Orăștie, Român bănățean, a încetat din viață în 3 April, după bolire scurtă. Din influența i-s'a desvoltat aprindere de plămâni care l'a răpus în etate de 55 ani. A fost înmormântat în 6 April cu mare paradă militară, prin preotul militar I. Broju, și preoții locali protopresb. V. Domaș și preot I. Moța. Musica Regimentului a venit din Tergul-Murșului și a condus tritul convoiu. La mormânt s'a dat o salvă de pușcături asupra gropii.

Reposatul era un om bun și simpatic și moartea lui a cauzat sincere regrete celor ce l'au cunoscut.

Concert la Orăștie. Vestim cu deosebită plăcere, că „Reuniunea română de cântări din Orăștie“, arangează a doua zi de Paști sara, un mare **Concert**, cu un bogat program de cântări alese, printre cari și minunata „Tânguirea Ardealului“ care, cântată de bravul cor din Seliște a făcut la Sibiu în toamna trecută atâta furoare! În pauză 12 Călușeri vor prezenta eroicele noastre jocuri naționale: „Bătuta, Brăul și Călușerul“. După concert, dans.

Programul concertului îl vom publica în numărul viitor.

Fortare rancunoasă. „Szászváros“ ne vestește că alegerea de executor orășenesc efectuită aici în 6 April, va fi protestată, pe motiv că un membru (român) care a fost și în comisia de candidare n'ar fi fost în drept a lua parte la ședință. Dar acel membru a fost invitat la ședință în toată ordinea ca reprezentant al unui virilist.

Dar să admitem că au greșit cei-ce l'au invitat. Votul lui îl subtragem. Atunci, în loc de 44 membri prezenți, erau 43, și majoritatea absolută era

viziții, să știți că poruncesc de v'e ia capul.

Cei doi vizitii se luară de gânduri.

— Ce-i de făcut oare?...

— De, măi frate!

— Suntem pierduți...

— Ia o să ne taie capul, și atâta tot. În potriua lui Dumnezeu și a împăratului nu ne putem pune.

Dar cei doi vizitii pizmătareți, tot nu se discuzară și se sfătuiră să pânzească pe noul vizitiu, să vază nu cum-va le dă vre un fel de ierburi streine de se îngrășă și se împuțernicesc ast-fel.

Acum earăși veni rîndul voinicului să iasă cu trăsura, dar unul ce sta ascuns, l'a văzut cum a scos din dășagă o peană minunată și strălucitoare ca soarele, de-a netezit cail. „Atâta ne-a trebuit“ — murmură acesta plin de bucurie.

Când ieși voinicul cu trăsura la scară, toată curtea sări să stăpânească cail. Unii cari erau mai îndrăzneți țineau de zabelele cailor, alții de trăsura, alții împedecau roatele, căci cail neastâmpărați nechezau, zberau și zburdau, par'c'ar fi vroit să zboare în înaltul cerului.

(Va urma).

22 nu 23 cât a fost la 44 membri. Iar dl Perhaița ar fi avut 22 voturi deci majoritatea absolută, și în cazul când acel membru nu ar fi fost prezent!

Un recurs dar pe această temă e o forțare rancunoasă și din răsunare.

Decât-că noi la ce nu ne putem aștepta în aceste vremuri ale „drepțului și dreptății“.

„Producțiune și Petrecere Colegială“ arangează meseriași români din Brad, cu concursul „Corului din Săcărâmb“ a doua zi de Paști în hotel „Central“. în favorul meseriașilor români din Brad. Program frumos.

† **Ioan Rusu.** Să anunță cu durere încetarea din viață a regretatului Ioan Rusu, medic comunal, cassariul societății de credit și economii „Crișana“ și membru la mai multe corporațiuni culturale, întemplată în 2 April a. c. la 2½ oare dimineața, în al 64-lea an al etății și al 36-lea al fericitei căsătorii. Brad, în 2 April 1903. Fie-i țărna ușoară și memoria binecuvântată! Il deplâng: Ecaterina Rusu ca soție, Sofia și Anica surori, Georgiu Părău cumnat și numeroase rudeni.

Rectificare. Despre banca ce se înființează în Petroșeni, ni-se scrie, că adevărații inițiatori sunt D-nii: D. Lucaci, Dionisiu Socol în a cărui casă s'a ținut și I. adunare, Isidor Saturn și în fruntea acestora Dl protopop Stefan Radic, despre-ce prin asta luăm act cu plăcere.

Szabolcska Mihály, poetastru maghiar pe care Ungurii reformați din Orăștie și-l doresc de preot, prim al lor, — a început a se apropia cu duhul de fiitorii sei parochieni, și pentru a le câștiga grațiile a început a colabora la „Szászváros“. În numărul din urmă a acestei foi el publică următoarea... „poesie“:

D-zeu binecuvinte
Binecuvinte de o mie de ori
Pe cel ce aceea vrea:
Ca pe pământul acesta
In afară de Maghiar
Să nu mai fie alt stăpân!

D-zeu binecuvinte
Binecuvinte de o mie de ori
Pe cel ce aceea vrea:
Ca Ungaria
Să-și aibă odată liberă
Inima și mâna!

Să-i fie odată liberă
Bietului Ungur
Inima, mâna,
Ca pe cine el de mult urește
Să-l poată asvirii de aici
Când el va vrea!

Bravo, preot maghiar! Cu frumoasă „binecuvântare“ apari în orașul nostru, unde de sute de ani cei „urți“, Neamțul și Românul, bine au trăit cu Ungurul împreună.

Biblioteca pentru — orbi! În Viena s'a deschis de curând o nouă bibliotecă, numită „Biblioteca centrală a Orbilor“, care are de scop a împărți gratuit cărți și piese musicale pe sama nenorociților orbi. Biblioteca stă din mai mult ca 1000 volume și cu 340 piese musicale. Orbi capătă, spre cetire, de cinstă, ba l-e duc și acasă, numai să trimită vorbă că le trebuie. Cărțile sunt scrise așa cum e scrisoarea orbilor, cu litere făcute din împunsături în hârtie, pe care ei pipăindu-le le cetesc aproape așa de repede ca cetitorul cu ochii. Natural numai aceia se pot folosi de cărți cari au învățat a ceti în școala orbilor.

O altă bibliotecă de acest fel se află și în Prater-ul din Viena, dar acolo cărțile se dau cu taxă prea mare. Cărțile sunt scrise și alese de o comisie de dame miloase de soartea orbilor.

DELA ORAȘ

— Alegerea de executor orășenesc —

În 6 April comunitatea orașului nostru a fost convocată de vicișpanul comitatului, dl Mara, în ședință extraordinară, pentru efectuarea alegerii de executor orășenesc de dare.

În jurul ședinței s'a arătat o deosebită interesare din partea membrilor, pentru-că postul de executor fiind nou creat, nu e împărțit prin pactul ce avem aici între cele trei naționalități, uneia, ca să se știe de cine se ține, și așa a rămas să fie ales pe noroc, cine va avea majoritate.

Concetățenii Sași n'au reflectat la acest post, căci numai zilele astea au ales, în magistrat, doi slujitori noi, un sergent de polițiști și un șufariu, la amândouă posturile reușind Sași. Postul de executor a rămas să il capete Românii ori Ungurii, pe noroc.

Ungurii să lăudaseră și cu graiul și prin foaia lor locală, că ales va fi Szöcs, candidatul lor favorit, sau Martinek, al doilea al lor. Și au și făcut tot posibilul ca să reiasă cu unul de-al lor. Firește nimeni nu le poate lua asta în nume de rău, — în nume de rău însă li-s'a luat concetățenilor maghiari, că pentru a-și ajuta pe doritul lor, au voit să introducă și în orașul nostru forțarea cea prea puțin nobilă obicinuită la alegerile de notari ori de primari prin sate, de a exclude din candidare pe acela de a căru concurență ai teamă!

Să știa anume că clubul român e pentru candidatul din loc dl Laurențiu Perhaița, deci pentru un om cunoscut, nu pentru te miri ce candidat din depărtări neștiute. Și, precum a reeșit din vorbele vicișpanului, în comisia de candidare membri maghiari ai comisiei s'au silit a candida numai pe 3 unguri, și pe toți ceialalți 9 candidați a-i lăsa afară, printre ei și pe dl Perhaița, pentru a asigura astfel reușita unuia din Ungurii mai favoriti. Mulțumită numai loialității membrilor sași și români din comisie, a fost candidat și dl L. Perhaița, și la votare, acesta — pe care erau să-l eschidă — a întrunit majoritatea recerută de voturi, primind 23 voturi, față de 12 ale candidatului Szöcs și 9 ale lui Martinek, ear al treilea candidat maghiar, Imre, nici un vot.

Își poate acum închipui oricine, sângele rău, isbirea sufletească ce s'ar fi făcut când majoritatea comunității ar fi văzut, că acela din concurenți, care are încrederea lor, nu e pus nici în candidare, ci ar fi fost forțată a vota pe unul din cei 3, din care cel mai favorit avea simpatiile alor 12 membri din 44! Și ce-o fi pe sate la alegerile administrative făcute în acest fel, cu eschiderea volnică a concurenților!

Iată pentru-ce zicem că li-s'a luat în nume de rău concetățeni-

lor maghiari și numai încercarea de-a introduceșila noi, în Orăștie, odioasa șrofolire electorală de a eschide pe cel mai popular concurent, ear de reușeau a o și face, să scandalisau chiar și cei mai moderați și răbdători dintre noi. Căci trăind noi aici în bună înțelegere națională, e neloial a recurge unii contra altora la atari apucături.

Și eată pentru-ce e bun pactul între naționalități, unde trăesc amestecate, ca aici, căci încolo la alegeri în orașul nostru, nu se dau lupte iritate naționale, știindu-se că postul cutare e săsesc, cutare românesc, cutare unguresc. Cu timpul și acesta de executor să și împărți prin pact unei naționalități și nu se vor mai ivi încordări nici în jurul lui.

HAZ.

Galanterie cerchesă. Irsin, canalul cerchesilor fu invitat odată la prânz la guvernatorul din Orenburg. Față de cerches șede o femeie, — care întru atâta îi plăcu, încât cu glas mare spuse: „Pentru această femeie aș da 1000 de oi“.

„Și ce dai pentru aceasta de aici?“ îl întrebă guvernatorul arătând pe femeia sa, care era de-o frumuseță fermecătoare.

„O Doamne!“ răspunse cerchezul galant: aceea nu mă întreba, atâtea oi nu are nimeni în întreagă lumea“...

FEL DE FEL

Pe cine a furat Bagra Pál amoretzat? Din Ceica ungurească se scrie foilor o întâmplare de tot hazul.

Țăranul ungar Bagra Pál fusese în fecioria lui vestit ca amăgitor de femei. S'a însurat. Și-a luat nevastă frumoasă și cuminte, dar el tot nu s'a așezat. Peste câteva luni și-a părăsit nevasta tină, și își punea capul după o fată de română, frumoasă, din sat, Saveta. Cercat'a nevastă-sa chip și fel să-l întoarcă la bine și la sine, dar nu. Într'o zi iaca numai că nevastica părăsită întră în casa fetei de Română și cu glas plângător și cu lacrimi în ochi o roagă să-i ajute a-și recâștiga bărbatul.

— Tocmai la vreme ai venit, că bărbatul tău chiar la noapte vrea să mă fure dela părinți și să mă ducă să trăim în satul vecin. Eu am milă de tine, îl voi face de rușine pe bărbatul tău și atunci înstrăinându-se de mine, doar' va trăi cu tine.

— Toți D-zeii te vor binecuvânta pentru asta, zise nevasta părăsită.

— Azi sară la 9, zise fata, vine bărbatul să mă ducă. Du-te tu în locul meu în fundul grădinii, și el te va fura în locul meu.

La 9 ciasuri sara nevasta sta înveluită în o cărpă mare în fundul grădinii. Iaca sosește căruța. Amoresatul Pál cu doi oameni să coboară.

— Tu ești Savetă?

— Eu, șopti femeia.

— Vii?

— Femeia dete din cap, că da. Oamenii îndată puseră în căruța scumpa portecă și pe-aci ție drumul!

În casa lor, la marginea celuiualt sat, așteptau cu luminele arzând, neamurile svăpăiatului bărbat. Ei coborâră din trăsura dulcea povară. Femeia se împotriva a întra în casă. Ei o duseră pe sus, fericiti, și o desveliră din cărpă cea mare. Când colo, iacă și-a furat pe nevastă-s'a cea legiuită! Toți steteră înlemniți și plouați de nostima păcăranie a fetei, — care însă doar' va lecui pe amoresatul soț necredincios!

Atragem luarea aminte a cetitorilor asupra inseratelor comerciale de pe pagina din urmă a foii.

Încunoștiințare.

Am onoare a aduce la cunoștința
On. public, cumcă am deschis un

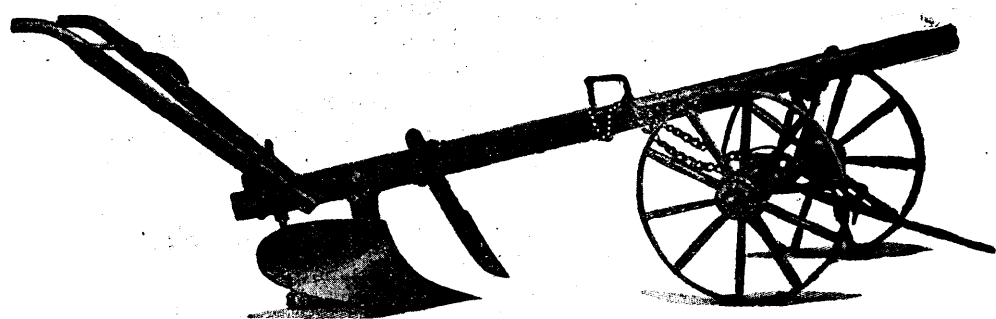
Atelier Fotografic

în Orăștie, casele d-șoarei Ida Geltch,
Strada apeii, (lângă școala civilă de fete),
unde toate lucrările speciale se primesc
și executază cât mai prompt.

În special atrag atențiunea Onor.
public asupra fotografiilor de copii
foarte succese și amplificarea fotografiilor
mici.

Rugându-mă pentru spriginul On.
Public, mă subsemn

Cu deosebită stimă
Alfred Adler,
fotograf.

Cele mai bune pluguri

sunt azi așa numitele „**Pluguri de Bacica**“, lucrate din **renu-**
mitul și neîntrecutul fer de Stiria.

Părțile de lemn sunt din material sănătos, lemn tare, trainic.

Plugurile aci recomandate se pregătesc în Orăștie sub suprave-

ghiarea mea proprie și așa pot mijloci reparări ori schimbări mai

mărunte, fără cheltueli, aicea.

Pluguri de probă dau bucurosi celor ce doresc, și neplăcând,

le primesc înapoi.

Prețul (afară de roțile) 20 cor. unul.

Recomand cu toată stăruința aceste pluguri tuturor economilor

noștri!

Venzătorilor: rabat.

Ioan I. Vulcu

Orăștie.

Sz. 1098—1903. tkvi.

Arverési hirdetmény kivonata.

A szászvárosi kir. járásbíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi hogy az „Ardeleana“ pénzüintézet végrehajtatónak Kezán Iuanes lui Petru végrehajtást szenvedő elleni 148 kor. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvényszék (az algyógyi kir. járásbíróság) területén levő a Mádán fekvő a mádai 251 sz. tjkvben a † 1 rd. 2256. 2257—2259 hrszámra 18 kor., a † 2 rd. 2272 hrszra 29 kor., a † 3 rd. 2296 hrszra 18 kor., a † 4 rd. 2299 hrszra 7 kor., a † 5 rd. 2321/a. 2321/b hrszra 10 kor., a † 6 rd. 2663. hrszra 8 kor., a † 7 rd. 2667. 2668 hrszra 16 kor., a † 8 rd. 2737 hrszra 10 kor., a † 9 rd. 2741 hrszra 1 kor., a † 10 rd. 2797 hrszra 5 kor., a † 11 rd. 2889 hrszra 8 kor., a † 12 rd. 3309 hrszra 8 kor., a † 13 rd. 3335 hrszra 2 kor., a † 14 rd. 3687 3688 hrszra 24 kor., a † 16 rd. 4241. 4242. 4245 hrszra 117 kor., a † 17 rd. 4250. 4251. 4252 hrszra 443 kor., a † 18 rd. 4284. 4285. 4286 hrszra 5 ko-

ronában az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy az fennebb megjelölt ingatlanok az **1903. évi Május hó 25-ik napján délelőtt 9 órakor** Mada község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénzének a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Szászváros, 1903. évi február 26-án.
A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.
Sóhalmi János kir. albiró helyett:

Dr. Biró s. k.,
kir. albiró.

Sz. 170—1903. végrh.

Arverési hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a nagyszzebeni kir. törvényszék 1902. évi Pv. 287. számú végzése következtében Dr. Russu Octáv nagyszzebeni ügyvéd által képviselt „Albina“ tak. és hitelintézet javára, Suciú Nikulae és t. báresdi lakos elleni 38 kor. s járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 703 korona becsült következő ingóságok, u. m.: szarvas marha stb. nyilvános árverésen eladatok.

Ezen árverés a maros-illyei kir. járásbíróság 1902-ik évi V. 417/3 sz. végzése folytán 38 kor. tőkekövetelés, ennek 1895 évi június hó 10 napjától járó 8% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig 68 kor. 44 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Báresden alperesek lakásán leendő eszközlésére **1903. évi april hó 16. napjának délelötti 9 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Ezen árverési hirdetmény költségei 2 kor. 20 fillért tesznek.
Kelt Maros Illyén, 1903. évi márczius hó 14. napján.

Dobra László,
kir. bir. végrh.

Sz. 398—1903. vgrht.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. jbiróság 1902. V. 210 számú végzése következtében Dr. Vlad Aurél szászvárosi ügyvéd által képviselt „Ardeleana“ pénz- és hitelintézet részvénytársaság javára Bercsán Laurean és trsa szászvárosi lakosok ellen 2213 Kor. s jár. erejéig 1902. évi aprilis hó 5-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján felül és lefoglalt és 823 koronára becsült következő ingóságok, u. m. különféle bútorok és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladatok.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíróság 1903-ik évi V. 275/6 számú végzése folytán 2000 kor. tőkekövetelés ennek 1902. évi május hó 8 napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és 5 kor. 80 fillérben ezutali költségek erejéig Szászvárosban adósok lakásán leendő eszközlésére **1903. évi aprilis hó 22-ik napjának délelötti 11 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen ár-

verésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászvároson, 1903. évi márczius hó 25 napján.

Rácú Árpád,
kir. bir. végrehajtó

Sz. 48—1903. vgrht.

Arverési hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a nagyszzebeni kir. törvényszék 1896. évi 3684. számú végzése következtében Dr. Russu Octáv nagyszzebeni ügyvéd által képviselt „Albina“ tak. és hitelintézet javára, Nicula Vikenti és t. holgyai lakos elleni 192 kor. s járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 748 korona becsült követő ingóságok, u. m.: szarvas marha, fa épületek stb. nyilvános árverésen eladatok.

Ezen árverés a maros-illyei kir. járásbíróság 1903-ik évi V. 30 számú végzése folytán 192 kor. tőkekövetelés, ennek 1896. évi február hó 11. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig 74 kor. 7 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Holgyán és Bástyán alperesek lakásán leendő eszközlésére **1903. évi april hó 22. napjának délelötti 9—11 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságok mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Ezen árverési hirdetmény költségei 2 kor. 40 fillért tesznek.
Kelt Maros Illyén, 1903. évi márczius hó 14. napján.

Dobra László,
kir. bir. vgrhtó.

Sz. 399—1903. vhtó.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbírósnak 1902. V. 613. számú végzése következtében Dr. Vlad Aurél szászvárosi ügyvéd által képviselt „Ardeleana“ pénz- és hitelintézet részvénytársaság javára Sopsesz Iliszie és társa bucsumi lakosok ellen 284 kor. s jár. erejéig 1902. évi augusztus 17-én foganatosított kielégítési

végrehajtás utján fefoglalt és 658 koronára becsült következő ingóságok u. m.: ló, juh, sertés, tehén és egyéb ingok, nyilvános árverésen eladatok.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíróság 1903-ik évi V. 268/4 számú végzése folytán 284 kor. tőkekövetelés ennek 1901. évi IV/4 járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 36 kor. 70 fillérben biróilag már megállapított és ezutali 3 kor. 60 fill. költségek iránt Felsővároszven adósok lakásán leendő eszközlésére **1903. évi aprilis hó 24-ik napjának délelötti 8 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászvároson, 1903. évi mártius hó 25 napján.

Rácú Árpád
kir. bir. végrehajtó

Sz. 169—1903. végrh.

Arverési hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a nagyszzebeni kir. járásbíróság 1902. évi Pv. 270 számú végzése következtében Dr. Russu Octáv nagyszzebeni ügyvéd által képviselt „Albina“ tak. és hitelintézet javára, Popa Juon I. Iosif és t. barésti lakos elleni 27 kor. s járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 680 korona becsült következő ingóságok, u. m.: szarvas marha stb. nyilvános árverésen eladatok.

Ezen árverés a maros-illyei kir. járásbíróság 1902-ik évi V. 411/3 számú végzése folytán 27 kor. tőkekövetelés, ennek 1897. évi april hó 24. napjától járó 8% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig 67 kor. 24 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Báresden alperesek lakásán leendő eszközlésére **1903. évi april hó 16 napjának délelötti 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságok mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Ezen árverési hirdetmény költségei 2 kor. 20 fillért tesznek.
Kelt Maros Illyén, 1903. évi márczius hó 14. napján.

Dobra László,
kir. bir. végrh.

„TIPOGRAFIA NOUĂ“

în Orăștie

provăzută cu cele mai noue și elegante soiuri de litere, — se ofere Onor. Public pentru tipărirea de cărți, broșuri, foi, anunțuri, invitări, placate, și ori-ce alt soi de tipărituri.

Numărul de față al foii »LIBERTATEA«, tipărit în „Tipografia Nouă“ presintă și el în parte bogăția și variația caracterelor de care dispune.

Prețuri moderate! ✨

✨ Executare repede!

Tiparul propriu, „Tipografia Nouă“, în Orăștie.

Cu poziție spre Mează-Zi,
sunt de vânzare în viile
Orăștiei

cinci vii

iaolaltă de 1118 metri pătrați.

Să dau și parcele singuraticice.

Francisc Schäser
în *Alba-Iulia.*

Un învățacel, care se fie din
o familie one-
stă și posedă 1—2 clase civile,
reale sau gimnasiale, pe lângă
înteaga întreținere, se primesce
momentan în prăvălia de măr-
furi mixte a Domnilor

B. Popovici și Fii
în *Hafeg.*